

MARÍA
CASARÈS

MEMORIA

A SÚA VIDA

XABIER RON, 16 DE XUÑO DE 2022

UN CADRO...
DESDE O SILENCIO QUE SABE
E REGRESA DESDE AS
CINZAS...

A MEMORIA
É, POR RIBA DE TODO,
XUSTIZA

‘QUE EL FOLIO
OPROBIOSO DEL
REGISTRO
MUNICIPAL DE
ESTA CIUDAD
EN QUE SE
HALLA
INSCRITO SU
NACIMIENTO,
SE HAGA
DESAPARECER’

MARIA CASARÈS (1922-1996)
GRANDE DAME DU THÉÂTRE
'A ACTRIZ DO EXILIO'

TEATRO E EXISTENCIA(LISMO)

- DEBUTA NO THÉÂTRE DES MATHURINS AOS 19 ANOS DE IDADE COA OBRA *DEIRDRE DES DOULEURS*, DE SYNGE. MAIS DE CEN REPRESENTAÇÕES DE DEIRDRE. EXITO.
- TEATRO EXISTENCIALISTA, ACADA O SEU MÁXIMO APOXEO ENTRE OS ANOS 40 E 50 EN FRANÇA E DO QUE MARIÁ CASARES FOI UNHA DAS SÚAS PRINCIPAIS REPRESENTANTES ESCENICAS, DESTACANDO OS SEUS PAPEIS PROTAGONICOS EN *LE MALENTENDU*, *LES JUSTES* Y *L'ÉTAT DE SIÈGE*, DE ALBERT CAMUS, OU *LE DIABLE ET LE BON DIEU*, DE JEAN-PAUL SARTRE.

EXISTENCIALISMO BAIXO OCUPACIÓN NAZI (13/14 XUÑO 1940-24/25 AGOSTO 1944)

- O TEATRO EXISTENCIALISTA NACE COMO NECESIDADE DE DENUNCIA DAS MISERIAS HUMANAS. OS AUTORES DO EXISTENCIALISMO FAN CRÍTICA SOCIAL PARA ALERTAR AS CONCIENCIAS E PARA QUE O SER HUMANO SE RESPONSABILICE DA SÚA PROPIA EXISTENCIA E ATOPE SOLUCIÓN AOS SEUS PROBLEMAS

JEAN VILAR LE THÉÂTRE NATIONAL POPULAIRE (1951-1963)

- JEAN VILAR, CREADOR DO TEATRO DE AVIÑÓN EN 1947, SERÁ UN DOS MÁIS IMPORTANTES NA POPULARIDADE DO TEATRO E DOS CLÁSICOS, REPRESENTADOS POR ACTORES E ACTRICES QUE ACADARON UN ENORME PRESTIXIO, COMO MARÍA CASARES ET JEANNE MOREAU OU GÉRARD PHILIPPE ET PHILIPPE NOIRET.

CON GÉRARD PHILIPPE, LE PRINCE DES ACTEURS

- *A EPIFANÍA*, 1947. CON MARÍA CASARES.
  - NACEU, COMO MARÍA CASARES EN 1922. COMO ELA, SERÁ NOS ANOS 40, EN 1943, EN PLENA OCUPACIÓN NAZI, CANDO SEXA ADMITIDO NO CONSERVATORIO EN PARÍS.
  - A SÚA BELEZA E ELEGANCIA CONVÉRTENO NO PRINCE DES ACTEURS, SENDO UN DOS MELLORES ACTORES DE TEATRO E CINE DE TODOS OS TEMPOS. MORREU MOI NOVO, POR UN CÁNCRO HEPÁTICO EN 1959.
-

gettyimages®
Lipnitzki

**UN AMOUR
PROFOND
(1944-1960)
MARIA CASARÈS E
ALBERT CAMUS**

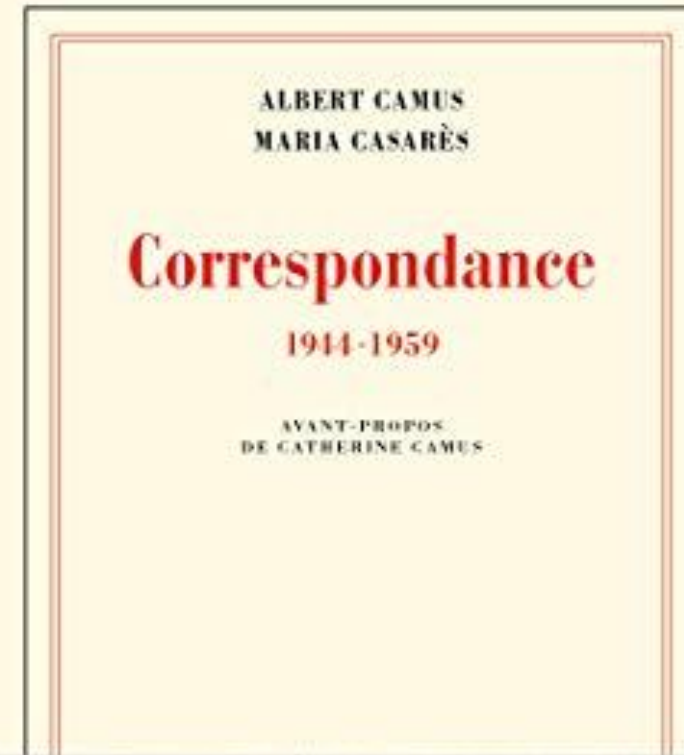
O SENTIMENTO DE PERDA QUE ACOMPANHA AO SER QUE VIVE NO EXILIO

• « JE TRAÎNE AVEC MOI UNE VIEILLE NOSTALGIE QUI CRIE DE PLUS EN PLUS FORT À MESURE QUE LES ANNÉES COULENT ET QU'ELLE ASSISTE, IMPUISSANTE, À MON DESTIN D'ÉTERNELLE EXILÉE. PRENDRE RACINE, TROUVER UNE PATRIE ET M'Y ATTACHER JUSQU'À LA FIN, VOILÀ MON PROFOND SOUHAIT. »

LETTRE DE MARIA CASARÈS À
ALBERT CAMUS, LE 30 AOÛT 1950

APRÈS L'AMOUR... LE TEMPS DE L'AMITIÉ

- O ACTOR E CANTANTE, ALSACIANO ANDRÉ SCHLESSER (1 XUÑO 1914-15 FEBRERO 1985) ENTRA NA VIDA DE MARÍA DESDE A SÚA MÁIS INTIMA AMIZADE CONSOLIDADA AO LONGO DOS AÑOS (DESDE 1940)
- AMBOS ADQUIREN A CASA O 5 DE AGOSTO DE 1961 LE DOMAINE DE LA VERGNE (ALLOUE) E CASAN O 27 DE XUÑO DE 1978. MESA CASA ESCRIBE A SÚA AUTOBIOGRAFÍA *RESIDENTE PRIVILEXIADA*

ARXENTINA... A GALICIA DO EXILIO

- A FINEIS DOS AÑOS 50 (1957, CO THEÂTRE NATIONAL POPULAIRE, DIRIXIDO POR JEAN VILAR) ACEPTA UN CONVITE PARA IR A ARXENTINA, ONDE REPRESENTOU EN FRANCÉS "MARIE TUDOR" DE VICTOR HUGO E "LE TRIOMPHE DE L'AMOUR", DE MARIVAUX, NO TEATRO COLON DA CAPITAL ARGENTINA.

- ALÍ TOMARÁ CONTACTO COA GALICIA DO EXILIO, CON ESOS TEXTOS IMPOSIBLES DE FACER NO SEU PAIS DE NACEMENTO. RECIBIDA CON GRANDE HONRA E HOMENAXEADA POLOS GRANDES INTELLECTUAIS LUIS SEOANE, RAFAEL DIESTE, EDUARDO BLANCO AMOR...

MARIA CASARES EN *YERMA* DE LORCA DIRIXIDO POR MARGARIDA XIRGU EN BOS AIRES 1963

• “ENTONCES ME LLAMARON DE ARGENTINA PARA HACER *YERMA*, EN CASTELLANO, CON MARGARITA XIRGU... ESTO DEBÍA DE SER HACIA 1962. LUEGO POR OTRO LADO, ME LLAMÓ MAURICE BÉJART PARA QUE FUERA A TRABAJAR CON ÉL... Y TODO AQUEL MUNDO NUEVO DE LA DANZA, **O EL CAMBIAR DE LENGUA EN ARGENTINA**, TODO ESO PROVOCÓ ALGUNA COSA NUEVA EN MÍ, Y DE PRONTO ME DI CUENTA DE QUE ESTABA CUESTIONÁNDOMELO TODO, NUEVAMENTE, PORQUE ES MUY PELIGROSO SENTIRSE QUERIDA, ¡JA, JA, JA! SENTIRSE QUERIDA ES FORMIDABLE, DIVINO, Y NO OBSTANTE, MUY PELIGROSO. Y ENTONCES CONVIENE HUIR”

RAFAEL ALBERTI

• “LA PENA INMENSA DE LOS AÑOS DE PÉRDIDA, DEL DESARRAIGO, Y DEL PEREGRINAR PARA NOSOTROS ESPAÑOLES DEL EXILIO, Y LA INMENSA ALEGRÍA DE COMPROBAR UNA VEZ MÁS, QUE EL DOLOR Y EN TIERRAS LEJANAS PUEDE SURGIR UNA FLOR MARAVILLOSA Y TRÁGICA, QUE AÚN EN OTRA LENGUA SE ALIMENTÓ SIEMPRE CON LA SAVIA DE SU PUEBLO. ESA ERES TÚ, MARÍA; TU PRESENCIA EN LA ESCENA ESPAÑOLA SERÁ COMO UN FUERTE VIENTO PURIFICADOR”

PRIMEIRA ESTREA EN ESPAÑA DESPOIS DA MORTE DO DITADOR

- ESTE RETORNO A ESPAÑA POSIBILÍTASE GRAZAS AO CONVITE DE RAFAEL ALBERTI PARA INTERPRETAR “LA GORGO” EN *EL ADEFESIO*. ESTA PEZA ESTRÉASE O 24 DE SETEMBRO DE 1976 N O TEATRO REINA VÍCTORIA, DE MADRID, CON RAFAEL ALBERTI NO EXILIO DEBIDO A QUE TODAVÍA NON SE LEGALIZARA O PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA. EN RESPONSA Á IMPOSIBILIDADE DE ACUDIR Á ESTREA, ALBERTI REMITE UNHA MISIVA-COMUNICADO QUE FOI LIDA POLA ACTRIZ LALI SOLDEVILLA, MILITANTE DO PCE, ANTES DE COMEZAR A REPRESENTACIÓN

ALGO PESA NA SÚA ALMA...A AUSENCIA DE REPARACIÓN E XUSTIZA

- PESE A QUE REALIZOU, CANDO MENOS, CINCO VIAXES A ESPAÑA POR MOTIVOS LABORAIS, NON SE ACERCOU A GALICIA POR ENTENDER QUE ESTA TERRA NON REHABILITARA A FIGURA DO SEU PAI. QUE TODAVÍA NON SE CORREXIRA A IMPUNIDADE DOS RESPONSABLES, CO SILENCIO CÓMPlice, DA MORTE NO EXILIO DO SEU PAI.
- AQUÍ O PAZO DOS MARCHESI EN MONTROVE (OLEIROS) QUE ALUGAN A VILLA GALICIA NO MESMO LUGAR A CASARES QUIROGA.

MONTROVE

LA MAISON DU COMÉDIEN

• DOOU A LA VERGNE A SÚA CASA, QUE SE CONVERTEU EN LUGAR DE ENCONTROS E CONFERENCIAS BAIXO O NOME DE MAISON DU COMÉDIEN – MARÍA CASARES. HOXE MAISON MARÍA CASARÈS. O EDIFICIO E A SÚA BIBLIOTECA FORON DECLARADOS MONUMENTO HISTÓRICO DE FRANCIA EN 2002.

PEQUENAS MOSTRAS DA ARTE DE MARIA CASARES

UNHA POR CADA REXISTRO... APROXIMADO,
CLARO:

- EN CASTELÁN, RECITANDO A LOPE DE VEGA
- EN FRANCÉS NUNHA PELÍCULA DE JEAN COCTEAU
- EN GALICIA, RESPONDENDO NUNHA ENTREVISTA DADA EN 1989
- NUNHA ENTREVISTA DE PRETO DUNHA HORA CO GALLO DO SEU LIBRO 'RESIDENTE PRIVILEXIADA'
- UNHA RECITACIÓN DO POEMA DE CURROS ENRÍQUEZ, AIRES DA MIÑA TERRA

- RECITADO LOPE DE VEGA MARÍA CASARES
- MARIA CASARES EN FRANÇAIS
- MARIA CASARES EN GALICIA- ENTREVISTA
- ENTREVISTA POLO SEU LIBRO O 26 DE ABRIL 1981
- MARIA CASARES RECITA AIRES DA MIÑA TERRA